

Abstrakt

Východiska – Při podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody může soud odsouzenému uložit dohled probačního úředníka, který intenzivně sleduje chování podmíněně propuštěného ve zkušební době, a zároveň absolvování probačního programu Kompas klientům, v jejichž trestní historii významnou roli hrály návykové látky. Dobrá spolupráce mezi jednotlivými účastníky – pracovníky PMS, Kompasu a klienty napomáhá stabilizaci sociální situace klientů a tím i zlepšení kvality jejich života.

Cíle – Prostřednictvím zkušeností pracovníků PMS, Kompasu a klientů zhodnotit fungování probačního programu Kompas na středisku PMS v Brně se zaměřením na významné faktory usnadňující klientům návrat do běžného života bez další recidivy.

Soubor – Výzkumný soubor tvořili pracovníci PMS, pracovníci programu Kompas a klientky – podmíněně propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody s uložením dohledu probačního úředníka a zároveň se splněnou povinností absolvovat probační program Kompas, kteří souhlasili s účastí ve výzkumu pro účely bakalářské práce.

Metody – Kvalitativní data byla získána vedením polostrukturovaných rozhovorů s 8 respondenty (pracovníci programu Kompas, probační úředníci, absolventky Kompasu), studiem dokumentů (probační spisy), metodou životní křivky. Rozhovory byly se souhlasem účastníků nahrávány, poté prošly transkripcí a analyzovány metodami zachycení vzorců a metodou kontrastů a srovnávání.

Výsledky – Pro úspěšnou realizaci programu jsou klíčovými faktory motivace klienta ke změně životního stylu, jasně formulovaná pravidla spolupráce, dobře navázané profesionální vztahy založené na respektu a důvěře a transparentnost celého procesu. Nezbytná je individualizace přístupu podle potřeb klientů a otevřená komunikace mezi všemi zainteresovanými stranami.

Závěr – Program hodnocen všemi zúčastněnými stranami jako funkční, přesto je v posledních letech vyšší počet klientů, kteří ho nedokončí. Ukazuje se tedy potřeba upravit podmínky programu, především jeho časové dotace, obsahové náplně i materiálního zabezpečení.

Klíčová slova: probační program, probační a mediační služba, doléčování, podmíněné propuštění